

**Виступ Президента України Віктора Ющенка
на відкритті Меморіалу бійцям Української Галицької Армії
на Личаківському цвинтарі у Львові
(24 червня 2005)**

Шановний пане Президенте Польщі!

Всечесні отці!

Шановні гості!

Дорогі друзі!

По всій Україні, від Приазовських степів до Карпатських гір, розкидані могили героїв, що віддали за неї своє життя. На цих просторах наші великі предки віками боролися за українську державу, але часто на місці їх останнього спочинку немає хреста і ми не знаємо шляхетних імен полеглих. Ми всі, нині в Україні суцї, у великому боргу перед славними лицарями свободи. Сьогоднішнє відкриття Меморіалу бійцям Української Галицької Армії – знак того, що українська нація готова виконати святий обов'язок шани і пам'яті перед своїми героями.

Настав день, коли держава вшановує одну з найяскравіших і найтрагічніших сторінок нашої історії. Ми назавжди увічнюємо пам'ять славної української армії і її благородних воїнів.

Українська Галицька Армія – це армія всієї України. Галицька за походженням, вона стала найбоездатнішою частиною всього українського війська. Вона з боями пройшла від Львова до Києва.

До неї за покликом серця йшли добровольцями найкращі, найосвіченіші, найкрасивіші – студенти, викладачі, інженери. Через брак зброї приймали лише одного з чотирьох бажаючих.

В рядах Української Галицької Армії пліч-о-пліч воювали українці, німці, поляки, євреї. Їх військове братство стало прообразом сучасної української політичної нації.

Українська Галицька Армія – це армія, що стала легендою. Десятиліттями правда про неї була прихована під гнітом ворожих міфів. Навіть надгробки її солдат були сховані під постаментом чужого ідола. Але Україна співала «Червону калину», українці з далеких світів кликали один одного: «Чуєш, брате мій». Часом сам народ у пісні міняв слово «стрілець» на «козак». Стрілецька, як і козацька слава, стала частиною української ідентичності.

Українська Галицька Армія – це армія, що у кривавій війні зберегла честь нації. Ні жорстокістю, ні злочином вона не зганьбила своїх прапорів, освячених великим Митрополитом Андреем Шептицьким. Її солдати залишилися вірними присязі і обов'язку перед народом. Вони пізнали гіркоту поразки, але ніколи не знали безчестя.

Боротьба і жертви Січових стрільців були недаремними. Мудрий чоловік сказав – воскресають там, де є могили.

З мрії і крові багатьох поколінь українців постала Українська держава. Сьогодні вона незалежна і вільна.

Такою її зробив народ, що вистояв на Майдані. Українська нація здобула мирну перемогу завдяки мужності, самовідданості і вірі. Це та духовна зброя, яка дісталася нам у спадок від Січових стрільців. З нею – ми непереможні.

Дуже важливо, що сьогодні шану полеглим українцям вільна Україна складає разом з вільною Польщею. На цьому цвинтарі поруч лежать колишні однокурсники, однокласники, сусіди і родичі. Одні – під українським тризубом. Інші – під польським орлом.

У минулому доля не раз зводила у двобої два народи. Поразка одного ніколи не ставала перемогою іншого. Спільний прихід на Личаків двох Президентів засвідчує – Україна і Польща мають мужність подивитися в очі минулому. В нас достатньо гідності, щоб не переписувати трагічні сторінки історії і достатньо мудрості, щоб зробити правильні висновки.

Головний з них – без вільної України немає вільної Польщі, і без вільної Польщі немає вільної України. Нехай ці великі слова лунають над цим святим місцем. У них – мир і благополуччя наших народів, у них – спокій душам полеглих.

Хочу подякувати всім українцям і полякам, які вели наші народи до цієї великої істини. Хочу особисто подякувати Президенту Польщі Александру Кваснєвському за все, що зроблено ним для українсько-польського порозуміння. Ваш, пане Президенте, прихід до Меморіалу УГА – це мужній вчинок, який під силу тільки справжньому патріотові і справжньому європейцеві.

Честь і хвала славному місту Львову і всім львів'янам, які спорудили цей Меморіал. Вірю, що звідси починається велика дорога нації до повернення своїх святинь, до відновлення минулої слави. Попереду у нас відбудова Батурина і Хортиці, увічнення пам'яті козацьких лицарів і героїв Другої світової війни.

Іван Франко, натхненник січового стрілецтва, заповідав йому перш за все бути сильним у царстві духа, щоб долати деспотизм та темноту. Щоб бути

сильною, українська нація згадає всі свої найвищі злети. Ми будемо гідними наших великих предків.

Вічна пам'ять героям!

Нехай у віках живе слава Української Галицької Армії!

Нехай живе мир і порозуміння між Україною і Польщею!

Слава всім вам, слава Господу Богу і слава Україні!